

## Kaip gelbėti kaštonus?

Anksčiau kaštonai puošdavo Lietuvos parkus ir miesto gatves.



Kaštonų lapai puošia aplinką. (wikipedia nuotr.)



Kaštonų žiedai puošia aplinką. (15min.lt nuotr.)



Kaštonai duoda pavėsi. (alfa.lt nuotr.)

2002 m. iš Makedonijos į Lietuvą atkeliavo keršakandė. Ji ėmė daugėti bei plėstis. 2005 m. keršakandžių jau buvo visoje Lietuvoje.



Kaštoninė keršakandė.  
(wikipedia nuotr.)



Lapuose matosi keršakandės lervutės.  
(bonsaivilnius.lt nuotr.)

Keršakandės labai mažos, bet daro didelę žalą. Jų lervutės gyvena kaštonų lapuose. Nuo jų lapai ruduoja ir miršta. Kaštonai dabar nebepuošia Lietuvos – jie vaizdą niokoja.



Kaštonai miestų nebepuošia. (delfi.lt nuotr.)

Keršakandžių lervos žiemą praleidžia lapuose. Vienas būdas jas naikinti yra greitai surinkti nukritusius lapus ir juos sudeginti.

Kitas būdas yra priveisti daugiau zylučių ir kitų paukščių, kurie lesa lervas nuo lapų. Tai naturalūs keršakandžių priešai.

Brangesnis metodas kovai su keršakandėmis yra feromoninės gaudyklės. Gaudyklės išteptos klėjais. Keršakandžių patinai užuodžia viliojantį kvapą, feromonus, ir skrenda tiesiai į gaudyklę. Ten prilimpa.

Lietuviai galėtų iškirsti kaštonus ir jų vietoje pasodinti kitus medžius. Tačiau to nenori daryti. Jie naudoja įvairias priemones keršakandėms naikinti. Tikisi, kad galės išgelbėti kaštonus.

*Ar tau buvo įdomu skaityti apie kaštonus ir keršakandes?*

**Žodynėlis**

**kaštonas:** magnolijūnų augalų šeima, kuriai priklauso vasarą žaliuojantieji medžiai ir krūmai su priešniais, sudėtiniais ir pirštuotais lapais ; *chestnut*

Kaštonų riešutai (wikipedia nuotr.):



**pavėsis:** vėsi vieta, paūksmė; *shade*

**žala:** skriauda, kenksmingas poveikis; *damage*

**lerva:** viena iš vabzdžių nepilnos ir pilnos metamorfozės (vystymosi) stadijų, esanti tarp kiaušinėlio ir suaugėlio stadijos arba tarp kiaušinėlio ir lėliukės.; *larva*

**niokoti:** gadinti, naikinti; *to destroy, to devastate*

**zylė:** nedidelis, bet labai vikrus vabzdžialesis paukštis, kuris taip pat lesa sėklas ir uogas. Snapas nedidelis, bet stiprus. Miškuose maistą rankioja nuo medžių lapų ir iš žievės plyšių; *tit*

Zylė (wikipedia nuotr.):



**feromonas:** gyvūnų organizme gaminamas cheminis junginys. Juo perduodama informacija kitiems tos pačios rūšies gyvūnams. Feromonas siejamas su lytiniu potraukiu ir yra naudojamas lytinių partnerių atpažinimui bei priviliojimui.; *pheromone*

**priemonė:** dalykas, reikalingas kam nors atlikti; *means, measures*